

Portrety trzech kompozytorów

Materiały

- co najmniej 3 stanowiska komputerowe z dostępem do internetu
- wydruki Załącznika – 3 egzemplarze
- przygotowane następujące linki ze strony „Trzej kompozytorzy”:

- [strona główna](#)

- zakładka [Playlisty](#)

- zakładka [Alfabety](#)

- zakładki *Etapy twórczości* ([Witold Lutosławski](#), [Henryk Mikołaj Górecki](#), [Krzysztof Penderecki](#))

- prezentacja w formacie pptx (w załączeniu)
- tablica, kreda

UWAGA: niniejszy scenariusz przeznaczony jest do realizacji po uprzednim zapoznaniu uczniów z twórczością Henryka Mikołaja Góreckiego, Witolda Lutosławskiego i Krzysztofa Pendereckiego na wcześniejszych lekcjach. W tym celu można wykorzystać scenariusze lekcji poświęconych poszczególnym kompozytorom dostępne na naszej stronie internetowej.

Przebieg lekcji

1. Powtórka z twórczości Trzech Kompozytorów:

- Prosimy uczniów o przypomnienie sobie tego, co mówiliśmy na ostatnich lekcjach o Henryku Mikołaju Góreckim, Witoldzie Lutosławskim i Krzysztofie Pendereckim SLAJD NR 1 – prosimy uczniów o zgłaszanie się, jeśli coś sobie przypomną na ich temat.
- Wspólnie próbujemy powtórzyć najważniejsze pojęcia związane z przemianami stylistycznymi w ich twórczości SLAJD NR 2.

2. Playlisty:

- Dzielimy uczniów na 3 grupy (każda musi mieć dostęp do co najmniej 1 komputera z internetem) i prosimy o wejście na stronę poświęconą [Trzem Kompozytorom](#) SLAJD NR 3, a następnie otwarcie zakładki [Playlisty](#). Objasniamy ideę *Playlist*: wybitne osobistości życia muzycznego (muzyków, dziennikarzy muzycznych, kompozytorów, dyrygentów, muzykologów) i członków rodzin kompozytorów poproszono o wymienienie ulubionych utworów Góreckiego, Lutosławskiego i Pendereckiego. Prosimy o otwarcie dowolnej playlisty – zwracamy uwagę, że pełna lista utworów wybranych przez daną osobę znajduje się z prawej strony.
- Wyjaśniamy, że na podstawie owych osobistych wypowiedzi fachowców spróbujemy teraz ustalić, jakie utwory Trzech Kompozytorów cieszą się największą popularnością. Objasniamy treść zadania: każda grupa zajmie się jednym z Trzech Kompozytorów (przydzielamy kompozytorów poszczególnym grupom). Z każdej playlisty trzeba będzie wynotować tytuły wszystkich wymienionych na niej utworów „naszego” kompozytora i policzyć, ile razy dany utwór pojawia się w kolejnych playlistach. Finałem tego zadania będzie „lista przebojów playlist” (rozdajemy uczniom wydruki Załącznika z tabelką – po 1 na grupę): tytuły utworów danego kompozytora ułożone w kolejności od najczęściej powtarzającego się na playlistach do występujących najrzadziej, z zaznaczoną dokładną liczbą wystąpień SLAJD NR 4.
- Gdy wszystkie grupy wykonają już swoje zadanie, prosimy ich przedstawicieli o odczytanie tytułów utworów, które zajęły trzy pierwsze miejsca na „listach przebojów”. Czy któreś utwory uczniowie kojarzą?

3. Alfabety:

- Zapowiadamy uczniom, że „listy przebojów” za chwilę nam się przydadzą, a na razie prosimy o ich odłożenie.
- Prosimy uczniów o otwarcie zakładki [Alfabety](#) na stronie Trzej Kompozytorzy. Wyjaśniamy, że każdemu z Trzech Kompozytorów zostało przypisanych ponad 20 haseł (ułożonych alfabetycznie) dotyczących jego muzyki, ale nie

tylko.

- Wyjaśniamy, że kolejnym zadaniem każdej grupy będzie stworzenie „minialfabetu” dla „swojego” kompozytora. Należy najpierw kliknąć link z jego nazwiskiem na stronie *Alfabetu* – wówczas wyświetli się treść wszystkich haseł – a następnie po uważnym ich przeczytaniu wybrać trzy najciekawsze (zdaniem członków grupy). Mogą to być hasła dotyczące warsztatu kompozytorskiego, stylów, ale też np. życia prywatnego – cokolwiek, co uznamy za intrygujące.
- Po wykonaniu przez uczniów tego zadania prosimy ich, by na razie nie zdradzali jeszcze swych wyborów.

4. Portrety kompozytorów:

- Objaśniamy treść zadania finałowego: każda grupa ma przygotować krótką (ok. 5-7 minut) prezentację sylwetki „swojego” kompozytora. W skład prezentacji wchodzić będzie SLAJD NR 5:
 - krótkie omówienie 3 utworów zajmujących czołowe miejsca na sporządzonych uprzednio „listach przebojów playlist”: należy przeczytać ich opisy (aby wejść do opisu należy kliknąć tytuł utworu na playliście) i z każdego starać się wyłowić jakieś istotne informacje,
 - wskazanie ich na wykresie *Etapy twórczości* na stronie Trzej Kompozytorzy (objaśniamy, jak wejść do tej zakładki: należy podświetlić nazwisko kompozytora na głównym pasku – wśród zakładek, które się rozwiną, będzie zakładka *Etapy twórczości*),
 - króciutkie fragmenty tychże utworów (wyjaśniamy, że nagrania znajdują się nad opisami),
 - prezentacja „minialfabetu”: odczytanie 3 wybranych przez nas subiektywnie haseł z *Alfabetu* danego kompozytora
 - prezentacja zdjęcia kompozytora wybranego spośród dostępnych w internecie
- Dajemy grupom czas na przygotowanie się. Podczas gdy klasa pracuje, sami uzupełniamy slajd nr 6 wynikami z opracowanych przez uczniów wcześniej „list przebojów playlist”. Prosimy grupy o dokonanie prezentacji. Każdą nagradzamy brawami.

5. Zadanie domowe:

- Ze strony Trzej Kompozytorzy należy wysłuchać w całości wszystkich 9 utworów SLAJD NR 6 – zwycięzców naszych „list przebojów playlist” (prosimy uczniów o przepisanie treści slajdu) i wśród nich wybrać 1, 2 lub 3, które podobają nam się najbardziej, a następnie zapisać ich tytuły i nazwiska kompozytorów na kartce.
- Na następnej lekcji zbierzemy wszystkie kartki i policzymy głosy – w ten sposób powstanie Klasowa Lista Przebojów Trzech Kompozytorów.
- Zadanie dla chętnych: przesłuchać poza finałową dziewiątką jeszcze inne utwory Trzech Kompozytorów. Może uda się odkryć coś fascynującego?...

Anna Pęcherzewska-Hadrych